

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hát óra . . . 5 K. — f.
Három óra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
Nyilttéri közlemények garmond
soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
összekötetésben levő hird. irodák
árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSEK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a
kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Az új képviselőház.

(K.) Az erkölcsnemesítő eszközökkel dolgozó nemzeti munkások hihetetlen mennyiségben jutottak be a képviselőházba. A cél szentesíti az eszközöket. Machiavellinek ezt a tanítását sohasem használták ki jobban, mint a most lefolyt képviselőválasztások alkalmával. A kormány szinte tobzódik az örömtől, hogy győzött az egész vonalon és sikerült letörnie az ellenzék minden árnyalatát. Elmondhatta felséges megbízójának, amit 49-ben Paskievics az orosz cárnak: „Felség, Magyarország felséged lábainál fekszik.”

Ime, Khuen, az új nagyvezér, olyan példáját nyújtotta politikai tehetségének, amelytől kétféle áll a bámuló világ füle. Bemegy a parlamentbe párt nélkül, szétkergeti az országgyűlést, mint a bűvész kinyitja és becsukja a markát, changér-passér és kész az új párt, az új és nagy imponáló többség, melynek valamennyi tagja dolgozni, munkálkodni akar részben Ausztria számára, részben a maga számára, ahogy jön az alkalom.

Azt azonban nem lehet elhitetni még a legnagyobb bolonddal sem, hogy ezt a többséget a szabad és minden befolyástól ment népakarat teremtette meg. A kormány szekerét ingyen soha nem tolták, az idén azonban köztudomás szeriat annyi törvénytelen eszközt alkalmaztak a népakarat irányítására, amennyit a szabadelvű párt legsötétebb uralma alatt sem láttunk. Garmadával ömlött a pénz, a bor és pálinka. A korezmák az egész vonalon nyitva voltak, a hivatalos presszió állandóan készenlétben állott. Akit le nem vett lábáról a pénz, letörte az erőszak, a fenyegetés és mikor összetoborozták a többséget, akkor Khuen előáll s kijelenti, hogy annak, ami most történt, erkölcsnemesítő hatással kell lennie az országra.

Nagyon szerencsésnek érezhetné magát az a politikus, akinek Khuen meg tudná magyarázni, hogy mit ért ez alatt az erkölcsnemesítés alatt. Az egyszerű tolvaj is nagyon vallásos volt, mert mielőtt lopni indult, mindig elvégezte a napi imádságát, amely úgy szólt: „Segíts Uram, neked is lopok!” Hát ez a mottoja Khuen erkölcsnemesítésének is. A kormány hallatlan vesztegetései, terrorizmusa, pressziójáról fog tanuszkodni az a sok petició, amely nyomon fogja követni a választásokat. Hát ezt a választási irtó hadjáratot bizonyára úgy fogja megbélyegezni a pártatlan Kuria, hogy nem lesz öröme benne Khuennek.

Az új képviselőház többségét nem a nemzeti akarat teremtette meg. Van egy jó magyar közmondásunk: „Ebül gyütt, ebül ment.” Nem is hiszi senki, hogy ez az összeverődött tömeg, mely öt éven át a sötétben bujkált s most mesterségesen a felszínre került, sokáig együtt maradhasson, mert meg fogja ölni a bűn, amelyben fogamzott.

Az általános és egyenlő választójog jegyében alakult ez a társaság. A választások előtt szinte kihívó módon hangoztatta, hogy a koalíció nem csinálta meg a választási törvényt, de majd megc-inálja ő, a mindenre kapható. És ime, a győzelem után milyen csendes a nemzeti munkások tábora. Kisebb gondjuk is nagyobb annál. Csak hogy most már az ellenzéknek a kötelessége, hogy sakkba szorítsa a kormány hadát, hogy a választójog kérdése az általánosság és egyenlőség elvének alapján minél-előbb megoldásuk. Nem szabad engedni most már, hogy ez a követelés elnémuljon, mert ez fogja kivégezni egykoron a mungókat és mindazokat, kik Magyarország letörésére vállalkoztak. Bármiként forduljon is a dolog, nem szabad engedni, hogy ez a képviselőház is szétemjen, mielőtt a választási törvényt meg nem csinálta.

Ha meg lesz az általános választójog, akkor nem sokat fog érni a kormány pénze és erőszakoskodása, akkor legalább olyan lesz a képviselőház képe, mint az országé.

Hogy a mostani képviselőház nem az ország képe, elegendő rámutatni arra az örömrre, mely elfogta a Lajtán túli szomszédainkat a kormány győzelmének hírére. Már pedig aminek Ausztria örül, nem jó az minékünk magyaroknak. Ausztria győzött Khuennel és a függetlenségi pártok vereségével nemzeti önállóságunk vesztett. Majd látni fogjuk a nemzeti munkásokat Ausztria szolgálatában s akkor meg fogjuk emlegetni ezt a választást, mely az agyon dolgozott, bortól és pálinkától elkábított, pénzzel elkápráztatott nemzetet ismét Ausztria igájába fogta.

Tekintetes Szerkesztőség!

A legutóbb lezajlott képviselőválasztás alkalmával o'y nyomtatványok láttak napvilágot és oly nyilatkozatok hangzottak el, melyek, ha a valóságnak megfelelőnek, nagyon alkalmasak volnának arra, hogy egyéni tisztességemen foltot ejtsenek. Kénytelen vagyok az igaztalan és méltatlan támadásokkal szemben védekezni. Kérem a Tekintetes Szerkesztőséget, sziveskedjék ezen pár igénytelen sornak lapjában helyet adni.

Midőn a választási mozgalmak megindultak, anélkül, hogy én bárkivel ily irányban beszéltem volna, hozzám jöttek a függetlenségi pártnak kiküldöttjei és a jelöltséget telajánlották. Az egyik kiküldött ezeket a kifejezéseket használta: „Ha a Te neveddel mehetünk bele a küzdelembe, győzelmünk a munkapárttal szemben biztosítva lesz!”

En gondolkozási időt kértem, hogy az alatt biztosítsam a feltételeket, melyek nélkül a jelöltséget nem vállalhattam volna el. Ezek egyike volt, hogy a Kossuth-párt támogatását is megnyerjem. Targyaltam a nevezett párt elnökével, aki már az 1904-i választások alkalmával is nagyon biztatott a fellépésre és mondtam neki, hogy ime itt az alkalom, ha ő is úgy akarják, a jelöltséget elfogadom.

A Kossuth-párt nem fogadta el az ajánlatot, külön jelöltet állított; egyes párttagok azt mondták, hogy inkább a munkapárthoz csatlakoznak, sem hogy Justh-párti jelöltet támogassanak.

A jelöltséget nem fogadtam el.

Ekkor a Justh-párt Lovászy Mártont jelölte. Itt is nagy volt az elkecsereedés a másik függetlenségi párt, különösen annak jelöltje ellen.

Lovászy azonban, kinek Magyarországon biztos kerülete volt, itt hagyta a bizonytalant s bucsúlevelében arra buzdította hibeit, hogy csatlakozzanak Polónyi Géza zászlójához.

A függetlenségi párt ily értelemben határozott is, hogy milyen alakban azt nem tudtam, mert évek óta egyetlenegy pártgyűlésen sem vettem részt. Azonban én is azon véleményem voltam, hogy a munkapártiakkal szemben az összes függetlenségieknek egyesülniök kell.

Egyszerre csak az utolsó napon futótűzként terjedt el a hír, hogy a munkapárt jelöltje vissza lépett. Ezzel a helyzet teljesen megváltozott. Most már nem azt a kérdést kellett eldönteni, hogy a munkapártiak vannak-e többen vagy a függetlenségi, hanem az volt a kérdés, hogy a függetlenségi pártnak melyik árnyalata tudja megszerezni a többséget?

Ebben a helyzetben egy pillan tíg sem kellett gondolkodnom affőlt, hogy a jelöltséget saját programmunk alapján elfogadjam-e vagy sem. El is fogadtam, legkevésbé gondolva arra, hogy a függetlenségi-párt vezetőségének lesz ellene kifogása.

Mikor hire futott a dolognak, előbb egyes függetlenségi pártiak jöttek hozzám, majd küldöttség jelent meg nálam, hogy a jelöltségtől lépjek vissza.

Arra kértek, hogy ne hozzam őket abba a fonák helyzetbe, hogy függetlenségi létükre, Kossuth-pártira keljen szavazniok.

De visszalépnem már nem lehetett, mert ígéretet tettem a jelöltség elfogadására;

sőt nem is akartam, mert tényleg szükségnek tartottam, hogy a választóközönségnek alkalma legyen az új helyzetben állást foglalni.

Ekkor a függetlenségi-párt vezetősége falragaszokat bocsátott ki, amelyen körülbelül a következők foglaltatnak:

„Megütőközéssel vettük tudomásul, hogy Bándy Endre megkérdetetésünk nélkül, sőt ellenzésünk dacára, megszegve a párt-hűséget és a munkapártra támaszkodva B. L. helyébe fellépett. Kijelentjük, hogy vele szemben a legmesszebb menő harcot vettük fel a továbbra is Polónyi Gézátt támogatjuk.“

A legmesszebb menő harc szóval is megindult és pedig méltóképpen a politikához úgy, hogy egy pár óra alatt munkapárti jelölt színében voltam lefestve az egész választókerület közönsége előtt. A választók ártatlan képpel dalogatták az ablakom alatt: „Bándy Endre nem kell nekünk, mert mi kormányt nem követünk.“ S egyesek a legnagyobb sajnálkozás hangján mondogatták: „No azt már mégsem hittük volna erről az emberről, hogy eladja magát a németnek, már ez is osztrák lett stb.“

A választás eredményét tudjuk.

A választásnak e rövid története igazolja, hogy az én eljárásom teljesen helyes, kifogástalan volt.

Igazolja nevezetesen, hogy a párt-hűséget nem szegtem meg, mert megszegni csak azt lehet, amit az ember előbb megkötött; én pedig senkinek magamat le nem kötöttem. Párt-hűség alatt én nem a paktumozást, hanem az elvekhez való ragaszkodást értem. Legfeljebb azt mondhatta volna a pártvezetés, hogy neki az engedelmességet megtagadtam. Ámde ebben az az álláspontom, hogy vakon nem engedelmességekem senkinek sem. Viszont azoktól, akik kellő előrelátás hiján lekötötték magukat, nem kívántam, hogy azok szavukat megszegjék s kijelenttem, hogy a legjobb

barátoztól sem veszem rossz néven, ha ellenem szavas, elvem lévén, hogy a politikai jogok gyakorlásánál legfőbb kívánalom a lelkiismeret szabadsága.

Hogy mint maguk is mondták; kényelmetlen helyzetbe jutottak, azt egyes nyilatkozatok eléggé igazolják. Lássunk néhányat: „Kénytelenek leszünk jobb meggyőződésünk ellen szavazni.“ „Undorral bár, de Polónyira fogok szavazni.“ „Polónyira szavaztam ugyan, de szivemből örültem volna, ha Bándy győz.“ „Mig nem tudtam, miről van szó, leszavaztam Polónyira, de mikor megtudtam a valót, hoztam magam helyett a Bándy-pártnak hét szavazatot.“

Bizony komolyan gondolkodó, előrelátó embernek, „politikusknak“ nem volna szabad soha olyan helyzetbe kerülni, amely ilyen nyilatkozatokra kényszeríti őket.

A választás lefolyása igazolja azt is, hogy én a munkapárttal nem szövetekeztem. Mert a szövetekezés szó, azt a gondolatot foglalja magában, hogy mindegyik fél engedelményt tesz a másiknak egy közös cél érdekében. Már pedig én senkinek semmiféle engedelményt nem tettem. Nem is kellett tennem, hiszen a „Bars“ legutóbbi számának vezércikke szerint is ez a választókerület *szintiszta függetlensége*.

Ezzel meg van cáfolva az újonnan megválasztott képviselőnek az adott szó szentségére való célzása is. Tőle nem veszem rossz néven, nem ismer, félre vezették, nem tudta, hogy valótanságot beszél.

A „Lévai Órálló“ főmédvényére nincs válszom. Ezen revolverujság szerkesztőjét soha sem vettem komolyan s azt hiszem, hogy remekművével legujabban véres verejtékkel szerzett barátait érintette legkellemetlenebbül. Nem hiszem, hogy a „rokon-lelkek“ valami nagyon tapsolnának neki. Én az ő nyelvén nem beszélhetek, tiltja ezt jó izlésemem kívül hivatalos állásom; tisztességes hang pedig nem méltó öhozzá!

De hát ha a do'og ily tisztán áll, mi-ből keletkezett a nagy kavarodás? Valahol mégis csak kellett hibának történni. Igen, történt a paktumban. A függetlenségi párt vezetősége a helyett, hogy támogatást ígért volna a Kossuth-pártnak a munkapárttal szemben, támogatást ígért neki feltétlenül az egész választás idejére s így a munkapárti jelölt visszalépése után saját pártja ellen kellett küzdenie. Hát ez amolyan harakiri.

A magyar nemzet ügyének a multban és a jelenben legtöbbet ártott az ilyen paktum. Ez faktum.

Tisztelettel,

Léva, 1910. június 7.

Bándy Endre.

Külön félek.

— Hamis vádak alapján maliciózus, méltatlan támadások keltek szárnyra Léván s ma már a Nap hasábjain bejárták az egész országot, melyek minden alapot nélkülözve, tisztán a választás izgalmainak lázas fantáziáiból erednek. Helyi levelezők és hírlapi közlemények téves információi nyomán ugyanis a Nap a képviselőválasztásokból kifolyólag Léván meggyanúsít minden embert, aki a választókerületben szerepelt jutott; a megválasztott képviselőt árulónak, elvtagadónak tekinti, a visszalépett köztisztviselőt álló jelöltet a szanatoriumba küldve, parentálja el. — Ezek mind szemanzedett hazugságok. *Polónyi* az önálló bank hive, erről fényes tanúságot szolgál irodalmi munkája is. *Báthy* László képviselőjelölt itthon van Léván, jól érzi magát, nincs szüksége szanatoriumra! Az urada'om jószághormányzójáról, *Schoeller* Gusztávról, pedig azt állítja a hírlapi közlemény, hogy a választásokból kifolyó politikai harcnak ő volt az érteimi szerzője; ez a hír is tévedésen alapszik, ő a politikával általában nem foglalkozt, sőt egy a most lezajlott, mint az előző választásnál oly előterjesztéssel élt az uradalom tulajdonosainak, hogy — miután a lévai választókerület közönsége, Léva város polgáiraival egyetemben *függetlenségi* érzel-

T Á R C A.

Mit mond a világ?

Senki sem tudja, hogyan intézkedik a Gondviselés az ő életével. Sűrű fátyol fűdi a mi jövőnket; s általában nem is szabad olvasnunk a jövő könyvében.

Nem tudjuk, csendes nyugalomban és elvonultságban, barátaink és rokonaink karjai közt tölthetjük-e egész életünket? vagy talán sajozabb lefolyást szánt életünknek a jóságos Ég?

E sorok írásánál főleg a hölgyvilág sorsát tartottam a szemem előtt.

Ugy érzem, hogy a fiatal, a jólnevelt hölgynek okvetlenül szüksége van a világ ismeretére a jó modor és bizonyos simaság tekintetében, mely megmarad az egész életen keresztül s amely, mint szokás mondani, a nagy városokban szereshető meg.

A nagy világ az ő mulatságaival, gyönyöreivel mindig azokat fogja leginkább csábítani, akik benne nem élhetnek, akik csak hallanak vagy regényekben olvasnak róla.

Közélről tekintve nem oly elbájoló az ő megjelenése; főleg ha jól meg nézzük az ész szemével, akkor eltűnik az ő varázserője és csak az unalom, kedvtelenség, bosszúság, vágyakozás és elégedetlenség marad meg.

Kedves olvasónóm! Ha ön mint leány belép a nagy világba: akkor az ön föl-

adata, helyzete sokkal könnyebb lesz, mint ha akkor mutatná magát a nagy városban, midőn már ferjhez ment. Ha megőrzi a szerénységet és aláveti magát valamely okos személy akaratának, akinek oitalmára lesz bízva: akkor az ön személyi érdekessége és a neve bizonyosan sok tisztelőt fog önhöz csábítani; de azért soha sem lesznek ők annyian, hogy ön más hölgyek féltékenységet fölkeltse, ha ön megőrzi az illedelmes bübáj határait, ha nem lesz kacérrá; mert akkor csakis azok csatlakoznak önhöz, akik tényleg meg fogják kérhetni az ön kezét.

A nagy világ megismerése után varázserőt talál a vidéki lakhely gyönyörűségeiben és kétszeresen becsüni fogja családjának és rokonságának körét, amely oly forrón szereti önt.

Ha esetleg megtörténnék az, hogy egész életének társát nagy városban találná meg; és ha hivatása után indulna, élnie kellene a nagy városi zürzavarban: akkor tanácsot kérjen a saját esztől, lelkiismeretétől és vegye esetleg némi figyelembe ezen öszinte megjegyzéseket is.

* * *

Aki ismeri az idő és az élet értékét, az bizonyosan mindig képes lesz véghezvinni azt, hogy boldog, egyuttal pedig hasznos ember is legyen. Mindemellett nem kívánok öntet t. olvasónóm oly sorsot, amelyben öszes szellemi és fizikai erőit föl-

kellene használnia azért, hogy egyénileg boldog és hasznos legyen. Sokba kerül a boldogság; de mit lehet tenni? több példája van az olyan, mint más boldogságnak.

A fiatal és szép hölgy annyi ember szemét fordítja magára, tárgyává lesz annyi cselvetésnek, hogy az ő élete a nagy városban csak folytonos gyötrellem, sőt keserű kín, amit minden okos és tisztességes és önzertetés nő siviesen kikerül.

Ha férjét öszintén szereti: akkor éppenséggel nem érdekli őt a dicséret, piperezkedés; a mulatságok sem bírnak reá nézve vonzó erővel; őt csak a megelégedett családi élet érdekli, amelyben, nem félve gonosz emberektől, él erényesen, becsületesen, szeretett férje, gyermekei kedvéért; s életének minden napja magán viseli új meg új örömeinek a jelét.

Azonban a nőnek nem csak a nagy világban kell óvatosnak és elővigyázónak lenni magaviselése és cse'ekedetei tekintetében. Ha a vidéken lakunk is, akkor is kénytelen élni az emberekkel és törekednie kell, hogy szeretetüket és tiszteletüket megnyerhesse.

Nem elég, hogy bensőleg legyen szerény és erényes, hanem szükséges az is, hogy a szerénység és erényesség tekintetében az öszes külső formák meglegyenek tartva, hogy így nyilvánuljon az, ami a lélekben rejtőzik. Azt mondja egy olasz

műek — kormányparti jelölt megválasztásának forszírozása az uradalom részéről nem tanácsos; a választási küzdelmek úgy az uradalomra, mint a tisztikarra nézve kellemetlen következményekkel járhatnak. — Még azon kiméletlen váddal is terheli a lap tudósítója a jószágkormányzót, hogy *Féjdt*, az uradalom pénztárnokát, ő kergette a halálba; a többi között azt állítja róla, hogy „a pénztárnokot *előtte tőle és rövidesen kidobta*“: ez is hazugság. — Igaz, hogy ő a szokott, határozott, erélyes modorában a választást intézők előtt rámutatott a választási eljárás felett észlelt hibákra, oktalanságokra, visszaélésekre. Látta a vezetők képzetlenségét, áta, hogy az etetés-itatás sem a választópolgárok megvendéglésére irányul egyedül, hanem némely falusi szatócsoknak, regáléberlőknek feleségélyezését tekinteli feladatának. Ezeknek alapján mondotta Schoeller jószágkormányzó — a választás intendánsaira célozva, — „ezeken az urakon nem csodálkozom, hiszen ők más szempontból is mérlegelhetnek.“ — Ezután fordult Féjához azzal, hogy rajta azonban csodálkozik mint jó gazdán és hű, gondos tisztviselőn, hogy távolléte alatt nem szabott korlátot ezen hejyeten intézkedéseknek. — Ennél még többet is jogosult mondani egy kormányzó, de ez még nem szolgálhat okularrá, hogy meguntól az életet eldobjuk. Feja érzékeny, ideges ember volt, akit a választás izgalmi és nem urának, a jószágkormányzónak jogos, igazságos kijelentései üttek a halálba. — Ez a tiszta igazság!

Az országgyűlés megnyitása. A király e hó 20.-án az esti órákban Budapestre érkezik a néhány napot fog tölteni a fővárosban. A király budapesti időzése alkalmával, június 24.-én trónbeszéddel nyitja meg az országgyűlést.

A koronázás évfordulója. A koronázás negyvenharmadik évfordulója június 8.-án az idén is a szokásos módon ülték meg városunkban. A plebánia és a kegyesrendiek templomában hálaadó istentiszteleteket tartottak, amelyeken testületileg részt vett a tanuló ifjúság. Mise után a nap jelentőségét méltatták az iskolákban.

Gazdasági tanfolyamok. A földmívelésügyi miniszter július hó 18-tól aug. 18.-áig mezőgazdasági tanfolyamot rendeztet tizenöt földmives iskolálat mintegy 360 tanító és tanítónő részére. A miniszter min-

den egyes tanfolyamra egy-egy 100 és 50 koronás ösztöndíjat engedélyezett ezen tanítóknak, illetve tanítónőknek, kik a legjobb előmenetelt tanúsítják. A felvétel iránti kérvényeket e hó 20.-áig az illetékes tanfelügyelőkhez kell befűdeni. Akit a tanfolyamra felvesszünk, élelmesre és utazási kötségre 100 koronát kap.

Iskolatársak találkozása. Selmeobányán jövő hó 1-én ritka találkozó lesz, melyre azok jönnek össze, akik 1870.-ben tettek érettségét az ág. ev. liceumban. Ugy értesülünk, hogy az egykori iskolatársak közül volt *Csekey Vilmos* ügyvéd, váresunk tiszti főügyésze is, aki szintén részt vesz a valóban ritka találkozáson.

Uj magyar nemes. A király *Bonta István* nyugalmazott csemeteris honvéddörnygyot, aki a 70.-es években mint főhadnagy és százados hosszabb ideig Léván is teljesített szolgálatot honvédségünkönél, — azzal tüntette ki, hogy úgy neki, mint törvényes utódainak a magyar nemességet „*Örkényi*“ címmel díjmentesen adományozta.

Közgyűlés. A főgimnázium *segélyözeyesülete* toyo hó 19.-én délelőtt 11 órakor a főgimnáziumban tartja évi rendes közgyűlést, melyre az elnökség ezúton is meghívja az egyesület tagjait.

Uj törvényszéki bíró. Az aranyosmaróti kir. törvényszéken megűrűlt bírói állás *Kerekes Zoltán* aradvicibányai kir. járásbíróak áthelyezésével tölthetett be.

A Pereche fűt fiú. A Borka-ucában lakó *Bőnhécz Miklósnak* László nevű 4 éves fia e hó 6.-án a szűlők tudta nélkül kiosont a házból a közellevő *Perec partjára*, amelyről véletlenül a vízbe esett és nyomtalanul eltűnt. A hatóság intézkedésére másnap leeresztették a *Perec vizét*. A kis fiú hulláját a bolgár kertészek hidjánál találták meg.

Gyászhir. *Czirok István* verebelyi kereskedő, *Czirok János* boldogult lévai kereskedőnek öccse, aki egy ideig Verebely közösi bírása is volt, — mint a legnagyobb részvétel ertesülünk — mult hó 31.-én, rövid betegség után, életének 54.-ik évében meghalt. Temetése általános részvét mellett e hó 2.-án ment végre. Nyugodjék békében!

Népszámlálás lesz. A kormány a legutóbb 1900.-ban megejített népszámlálás újból való megejítését a folyó évre már elrendelte. A kibocsájtott rendelet szerint f. évi de-

cember hó 31.-én kezdik meg a népszámlálást; amely hihetőleg a választójog reformjával is összekötöttetésben van.

Az érettségi eredménye. A főgimnáziumban mult héten tartották meg a szóbeli érettségi vizsgálatot, amelynek eredménye a következő: 27 megvizsgált közül *jelesen* érett: 5; *jól*: 7; *egyszerűen*: 13. Három hónap múlva javító vizsgálatra utasított: 1; egy év múlva ismétlő érettségit tehet: 1. — *Jelesen* érettek: *Berger József*, *Holl Miksa*, *Munk Károly*, *Simek István* és *Török Géza*.

Hány magyar él Amerikában? A közelmúltban megejített népszámlálás adatai szerint az amerikai magyarság száma, nem számítva az idegen ajku magyarországi honosokat, — már nagyon közel jár az egy millióhoz, így tehát éppenséggel nem túlzás, amikor egy milliónyi amerikai magyarságról beszélnünk.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügy-miniszter *Neuschl Károly* körmöcbányai kir. járásbírósi végrehajtót a szekszárdi kir. járásbíróshoz helyezte át.

Nagy földrengés Délolaszországban. Olaszországot ismét súlyos katasztrófa érte. E hó 7.-én reggel az ország déli részeiben megrendült a föld, házak omlottak össze és a romok igen sok embert maguk alá temettek. A szerencsétlenségről még hiányoznak a teljes adatok, de a tudósításokból nyilvánvaló már, hogy ha a szerencsétlenség nem is öltött olyan szörnyű méreteket, mint az 1908. december 29.-iki messzinai földrengés, most is nagy csapás érte a szegény olasz népet, mert a földrengés ereje házakat és templomokat döntött romba. Az utolsó hírek szerint a földrengés harminc helyiséget tett részben tönkre.

A peronospora terjedése. A m. kir. ampelológiai intézet közlése szerint az időjárás alakulásából várható, hogy a hőszűvedések és pázsztások, helyi zivatarok s a köd jövőben ismétlődni fognak. A peronospora terjedése tehát valószínű. A virágfűrtökön már több helyütt találtak is peronosporát. Az ampelológiai intézet figyelmezteti a szőlőgazdákat, hogy a fűrtöket a termék megóvása érdekében legsürgősebben porozzák be rézkénporral.

Évzáró vizsgák Zsarnócán. Zsarnócán a kincstári róm. kath. népiskolában — mint értesülünk — a mult napokban voltak az évzáró vizsgák. Az I.-II. osztályban *Lábay József* 93 tótajku tanítványával kiváló sikert mutatott be, amiért az egyházi hatóság nyilvános dicséretben és elismerésben részesítette a buzgó tanítót. A III.-VI. osztályokban, amelyeket *Lábay Gyula* tanít, — a szép eredmény mellett a gyermekeknek kifogástalan magyar beszéde valóban bámulatba ejtette a jelenvoltakat, akik a teljes megejégédséssel szerzett tapasztalatok után azon meggyőződésre jutottak, hogy Zsarnócán a magyarosítás ügye ez idő szerint a legjobb kezekben van letéve.

Lakbér-nyugdíj a Máv-nál. A vasutasok körében bizonyára nagy örömet kelt az illetékes helyről vett értesülés, hogy a Máv. alkalmazottainál már legközelebb életbe lép a lakbér-nyugdíj-intézmény. Ez az újítás abban áll, hogy a Máv. minden nyugdíjra jogosított alkalmazottja nyugdíjaztatásával eimardó lakbérre helyett kárpótlásképpen nyugdíján felül szabályszerű lakbérpénz-pótlékot kap. A lakbérpénz pótlékában a vasutasok özvegyei és árvái is részesülnek.

Miniszteri rendelet. A földmívelési miniszter legújabb rendeletében közli, hogy élő vadállatot csak engedéllyel szabad szállítani, melyet a földmívelésügyi miniszter ad ki. Engedély nélkül a szállítványokat nem veheti fel sem a vasut, sem a hajó. Aki ezen rendelet ellenére engedély nélkül szállít élő vadat, az hihágást követ el, mely 200 koronáj terjedő pénzbírsággal lesz büntetve.

A hus konzerválása. Egy híres müncheni tanár, a város közegészségügyi intézeteink vezetője, új eljárást talált fel a hus konzerválására, mely lehetővé teszi, hogy a húst hetekig frissen tartsák. A konzerváló eljárás abban áll, hogy a visszer-

költő: „Olyan a nő hire, mint a gyöngénád, a legkisebb szellő is lehajtja; tiszta üveg ő, amelynek már a pusztalehelet is árthat!“

Éppazért kötelessége a nőnek mindig gondoskodni arról, hogy megőrizze jó hírnevét, nehogy főleg a férfiak gúnyt űzzenek belőle. Akár tehát a vidéken, akár pedig a nagy városban fog élni: figyelembe vegye az emberek véleményeit; tiszta legyen és szeplőtlen az ő szive.

Az emberek legtöbbször csak vélekedések után ítélnek. S ha nézetet alkottak rólunk, amit megelőzni igen nehéz dolog, — akkor már sorsunk el van döntve és vége van jó hírnevünknek!

Sokkal nehezebb megdönteni kedvezőtlen véleményüket, mint megszerezni náluk a jó nézetet. A jó hírnév utánunk marad szép hozományul leányaink, szánló levélül fiaink számára és dicséretül szolgál az egész családnak. A jó hírnév az erény illata, a bizalom biztosítéka, a jó cselekedetek gyümölcse és vigasztalása bű és szomorúságban.

Az lehetséges, hogy a férfi, aki csak jó hírnevével és dicsőségével gondol, — nem egészen erényes; de a nő csak akkor érheti el az igazi dicséretet és hírnevet, ha valóban erényes és lelkiismeretesen teljesíti kötelességeit.

Kedves olvasónóm! Irjon, beszéljen, cselekedjen mindig úgy, mintha ezer tanu állana ön előtt. Ha ön még hajdon: akkor becsületes férjet hoz önnek jó hírneve; ha pedig esetleg már férjénél van: akkor az fönttartja számára a férje barátságát, tiszteletét és szeretetét; és ha anyává lesz: a jó hírneve biztosítani fogja gyermekeinek jövőjét.

Ha nemeslelkűen cselekszik: ne gondoljon se jutalomra, se dicséretre; az okos és becsületes embernek elegendő jutalma — az ő öntudata.

Ne urakodjék ön fölött a becsvágy: csak kedvet nyújtson a nemes tettekre.

A jó hírnév tartóssága függ az igazi erényektől; ha ezek hi vannak kölcsönözve: akkor előbb-utóbb, de bizonyosan el fognak minket árulni; még pedig szégyennel és keserűséggel. Jobb a megérdemelt feddés, mint a meg nem érdemelt dicséret, főleg a hivatalos emberek részéről.

A csendes, elvonult otthonban rejlik a női erény; éppen azért ne szomorítsa őket az, ha mások dicséreteiben nem részesülnek,

Már az is nagy bizonyítéka a nő jó hírnevének, ha jelenlétében senki sem mer beszélni illedelmetlenül.

Oly nő, aki megőrzi tiszta szívét, szeplőtlen lelkét, családjára iránti önzetlen szeretetét, szóval igazi nőiességét: az nem sokat gondol azzal, hogy — *mit mond a nagy világ!* — **Cselkó József.**

Gazdák figyelmébe. Superfosfat, Chyly Salpeter, szárított marha- és sertés-trágya egy vagon, mint kicsiny mennyiségben, továbbá prima porosz kőszén, koks- és kovácsszén. — Korpa és más erőtakar-mány, — prima kéve kötél rendelhető leg-olcsóbb árakban. **Verhofsky Joachim Léván,** László-utca 2.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy egyik legelő-kelebb intézet, a

„Duna” Bizt. Társaság

fűgynökségét Léván reám ruházta át; Amidőn ezt közölni bátorkodom, fel-mlitem, hogy intézetem a biztosításnak:

tűz-, élet-, betörés és jégágazatait, valamint leányintézete a

„Danubius” baleset és szavatossági biztosító révén a baleset- és szavatossági bizto-sítási ágazatokat is műveli, a legkon-lánsabb feltételek mellett.

Tisztelettel kérem, hogy törekvésem-ben támogatni a biztosítási ügyekben bizalommal hozzám fordulni méltóz-tassanak.

Felvilágosítással készséggel szolgál teljes tisztelettel

RÓNAI LIPÓT.

Fűgynökségi iroda: Léva, Mártonfy-u. 7.

nedves falak

ellen. A jelenkor legtekélyesebb, egyedül célszerű és legolcsóbb elszigetelő eszköze — Védaszőz istálló-gőz ellen. Számítalan elismerégek. Prospektus ingyen.

MENZEL K. C. Pozsony.

Fiók: Szombathely.

Kátránytetőlemez,

facement- és valódi asz-faltetők-befedések a legszolidabb kivitelben, a legmesszebbmenő sza-vatossággal.

Minden szakkavágó kátránytermék gyártása Minden fajta tető- és elszigetelő-lemezeknek készítése.

Költsége-irányzat és műszaki felvilágosítások ingyen.

Szabad. horonylemez

Gyötrelmesebb, kínossabb fájdalom a fog-fájásnál alig van; ezer meg ezer ember

szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszaba-dul tőle az, aki Satraka Menthol fogssappanját használja. Ára majolika szelencében 1 korona, melyhez a fogápolásról egy tudományos szia-

vonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható egy koronáért. 3 drbt. 3 kor-ért bérmentve küld Satraka gyógyszerész Mohol. — Kap-ható „FEKETE SAS” gyógyszerárban Léva.

BOLINDER-nyersolajmotorok
-nyersolajlokomobilok

csak

Szabó Emil és Társa cégnél

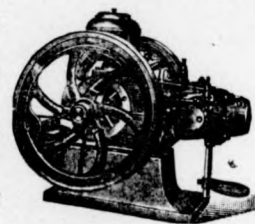
Budapest V., Ferenc-József tér 6. sz.

(Gresham-palota, a jánchiddal szemben) kaphatók.

Sürgönyelm

Szabóék

Bpest.

Telefon

76—48.

Szivógázmotorok. Benzinmotorok.

Csepplőgépek. Malomberendezések.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényélnél, oszúnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásv.-viz kereskedése.

LÉVA, Kossuth Lajos-tér 1. szám.

Naponta friss felvágott. Teljesen friss árak. Prágai sódar. Naponta friss teavaj. Császárhus főzve. Debreczeni paprikás szalonna. Naponta friss bécsi, frankfurti és szepeességi virsli. Debreczeni füstölt kolbász.

Finom cukorkák. — Friss Mauthner-fele magvak.

Jutányos ár! Gyors és pontos kiszolgálás!

Tanoncz kerestetik

Nyitrai és Társa R. T.

könyvkereskedésében Léván.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hang-dobozzal, játszás közben for-gatható színes virágtölcsérral minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. át-mérőjű mindkét oldalon be-játszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék minden-nemű és nagyságu beszélő-gépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemeziegy-zéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órász és ékszerész Léván.

!! Üzlet áthelyezés !!

Közel egynevedévszázad óta fennálló

BUTORRAKTÁROMAT,

kárpitos és asztalos műhelyemet

Báthy-utca 1. sz. alá

helyeztem át,

s kérem a n. é. közönséget, akik közel 25 évig támogattak, hogy engem ezen új üzlethelyiségem-ben is, ahol egy a legmodernebb, mint a legol-csőbb berendezések is választhatók, további nagy-becsü pártfogásával szerencsétlenszenek.

Steiner József,

butorkereskedő LÉVÁN.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek

nagy raktára LÉVÁN.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallitás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányu gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ**-féle gőz-cséplő készletek, **GANZ**-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Wertheim-szekrény,

nagyobb alakban megvételre kerestetik

Nyitrai és Társa r. t.

könyvkereskedésében Léván.

Gyermekjáték

a Schicht szuppannal való mesés,
mert egyszerre tisztít és fehérít is,
s megtakarít minden fáradságot
és megerőltetést!

Pásztory cs. és kir. udvari szállító
virágkereskedése, Buda-
pest, VIII., Rákóczy-ut 3. Képes árjegyzé-
ket kívánatra díjtalanul küld.

Gépészkovácsot keresek azonnali
belépésre novem-
berig, avagy a következő évre is. — Adler
Gyula Hontfegyvernek.

Valóban

"Zorgyubiu"

segít a
nagyszerű és
utólérhetetlen
Rovar
ölő

Vásárolják „csak üvegekben“.

Léván:

Engel József és fia
Heksch Illés
Kern Testvérek
Kertész Lajos
Knapp Ignác
Loserth Dezső
Pollák Kálmán

Ipolyságon:

Berczeller M.
Bolber Pál
Csóka József
Domba Károly utóda
Brack Ignác

Ujbányán:

Czervinka M.
Heinrich Ede

Verebélyen:

Czirok István

Erdei József

Pollák Zsigmond

Zsarnócán:

Fűszek Győző
Feichherz Izidor

Ajánljuk:

legolcsóbb napi árak számításával
elsőrendű, direktforrásokból beszerzett

fűszer- és gyarmatáruinkat,

valamint állandóan friss csemege-
sajt, naponta érkező felvágott és
egyéb csemegeáruinkat

Közvetlen kávéimportunk folytán

kávéink

ugy ár, mint minőség tekintetében
versenyen kívüliek!

Legjobb Mauthner-féle kerti és
vetemény magvak!

Gépolaj, gépkenőcs, tavottazsir,
carbolineum, aszfalt-fedéllemez,
gummi- és aszbesztáru, petroleum,
benzin, carbit és kátrány, vegyi
termékek, gyanta, kénpor, kék
és zöld gálicz, raffia-háncs, min-
dennemű festékáru,

portland és románczement

állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lőpor-áruda.

DISZKOSZORUK,

fa- és érczkoporsók gyári áron!

Varrógépek

5 évi jótállásra.

Kern Testvérek

fűszer-, csemege- és vasnagykereskedése

Telefon 14.

L É V A.

Alapított 1881.

Ajánljuk továbbá újonnan berendezett vas-
áruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb nickel, alumi-
nium, email, öntött és lemez

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minő-
ségű sajtolt lapát, acél répavilla és répakiemelő, fejsze,
csákány, kapaáru, fűrés, reszelő, metsző olló, ojtó
kés, összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti, tej-
gazdasági, bádogos- és kőmives-szerszámok, épü-
let- és butorvasalások, olajozók, kenőszelenczék, gép-
sziják, szivattyúk, kendertömlők, tömítő anyagok, viz-
mentes ponyvák, csigaturók, kalapácsok, saluk, állók,
kereskedelmi öntvények stb. vaszkikkekből.

Legcélszerűbb többször csavart horg. drótfonat-
kerítés és tüskés huzal raktár.

Fényképészeti cikkek, kerékpárok,
pneumatikok nagy raktára.

Szíves megkeresésre készséggel szolgálunk speciális
árajánlattal. — Nagybani vételnél külön ajánlat.